

Врз основа на член 86 од Законот за банките, член 41 од Статутот на Универзална Инвестициона Банка АД Скопје и Одлуката за изменување и дополнување на Статутот на Универзална Инвестициона Банка АД Скопје СО бр.0201/4-11/2026, донесена на седница на Собрание на акционери на Универзална Инвестициона Банка АД Скопје одржана на 19.05.2026 година, Надзорниот одбор на Универзална Инвестициона Банка АД Скопје на седница одржана на 22.05.2026 година усвои пречистен текст на Статутот на Универзална Инвестициона Банка АД Скопје, кој гласи:

С Т А Т У Т **НА УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ** **(ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)**

ОПШТИ ОДРЕДБИ

член 1

Универзална Инвестициона Банка АД Скопје (во натамошниот текст: Банка) е правно лице - акционерско друштво со седиште во Република Северна Македонија за извршување на банкарски работи предвидени со закон и овој Статут.

член 2

Со овој Статут се уредуваат:

- општи одредби,
- име и седиште на Банката,
- финансиски активности на Банката,
- капиталот на Банката,
- права, обврски и одговорности на акционерите,
- утврдување на финансискиот резултат, распределба на добивката и покривање на загубата,
- супервизорски стандарди,
- статусни промени,
- осигурување на депозити на физички лица,
- заштита од перење на пари,
- организација и работење на Банката,
- начин на управување со Банката и постапка за формирање органи на управување,
- конфликт на интереси,
- постапка за донесување и изменување на Статутот на банката и на другите акти на банката,
- деловна тајна,
- информирање и известување,
- начин на решавање на спорови помеѓу акционерите на Банката,
- систем на внатрешна контрола и функции на контрола,
- политика за наградување,
- одговорност за животната средина и општествените прашања,
- престанување на работа на Банката и
- преодни и завршни одредби.

ИМЕ И СЕДИШТЕ НА БАНКАТА

член 3

Името на Банката гласи:
Универзална Инвестициона Банка АД Скопје.

Името на англиски јазик гласи:
Universal Investment Bank AD Skopje.

Седиштето на Банката се наоѓа во Скопје на адреса ул.Максим Горки бр.6.
Скратен назив на Банката е: **УНИбанка**, на англиски јазик е **UNIBank**.

член 4

Името на Банката се испишува на кирилица, на македонски јазик, а при обавување на работи со странство се испишува на латиница.

член 5

Банката во своето работење употребува печат и штембил кои ги содржат називот и седиштето на Банката.

Формата, големината и начинот на употребата на печатот и штембилот ги пропишува Управниот одбор на банката.

член 6

Банката има заштитен знак.

Изгледот, формата и големината на заштитниот знак се утврдува со Одлука на Надзорниот одбор на Банката.

ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ НА БАНКАТА

член 7

Банката е основана на неопределено време заради вршење работи утврдени со закон со кој се регулира работењето на банката.

Банката е правно лице со дозвола од Гувернерот на Народна Банка на Република Северна Македонија основано согласно со одредбите од Законот за банките, чија основна дејност е прибирање депозити и други повратни извори на средства од јавноста и одобрување на кредити во свое име и за своја сметка.

Банката работи во рамките на деловната политика и развојниот план.

Банката во својата работа обезбедува извршување на сите доспеани обврски кон доверителите во вкупен обем и рочност.

член 8

Банката работи во свое име и за своја сметка, во свое име а за сметка на други лица, како и од име и за сметка на други лица.

член 9

Банката може да ги врши следните Банката може да ги врши следните активности:

- 1) прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- 2) кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- 3) кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- 4) издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- 5) издавање на електронски пари, согласно со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи;
- 6) финансиски лизинг;
- 7) менувачки работи;
- 8) давање платежни услуги, во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи, вклучувајќи и купопродажба на девизи;

- 9) издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- 10) изнајмување сефови, остава и депо;
- 11) тргување со инструменти на пазарот на пари;
- 12) тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- 13) тргување со хартии од вредност;
- 14) тргување со финансиски деривати;
- 15) управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти;
- 16) давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- 17) купопродажба, гарантирање и пласман на емисија на хартии од вредност;
 - 17а) чување на хартии од вредност за клиенти;
 - 17-б) советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- 18) продажба на полиси за осигурување;
- 19) посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- 20) обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- 21) маркетинг на задолжително и/или доброволно капитално финансирано пензиско осигурување;
- 22) економско-финансиски консалтинг;
- 23) застапување во осигурување и
- 24) други финансиски активности утврдени со закон што може да ги врши банка.

Активностите за коишто е потребна посебна согласност од Народната банка или од друг орган, Банката ќе ги врши по претходно добивање на согласност.

Други финансиски активности за кои е потребна посебна согласност од Народна банка или друг орган Банката ќе ги врши по претходно добивање на согласност.

Банката може да врши и други работи согласно Законот за банките доколку не е потребна претходна согласност од страна на Народната банка.

За извршување на активностите од став 1 точки 3, 12, 13, 14, 15, 16 и 17 освен за тргување со хартии од вредност во земјата, потребен е износ на сопствени средства од најмалку 560.000.000,00 денари.

За извршување на активностите од став 1 точки 5, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 23 и 24, потребна е претходна согласност од Народна банка на Република Северна Македонија.

КАПИТАЛ НА БАНКАТА

1. ПОЧЕТЕН КАПИТАЛ

член 10

Номиналниот износ на почетниот капитал на Банката изнесува 545.987.000,00 Денари, односно 8.940.835,00 ЕВРО и истиот е поделен на 545.987 обични акции со право на глас со номинална вредност од 1.000,00 денари по една акција.

Почетниот капитал и сите натамошни зголемувања на почетниот капитал не може да се намалуваат преку враќање на уплатените влогови на акционерите.

Структурата на почетниот капитал е прилог на овој Статут.

Банката може да издава обични и приоритетни акции.

Една акција има право на еден глас во Собранието на Банката.

член 11

Собранието на Банката може да ја деноминира номиналната вредност на акциите преку намалување или зголемување на таа вредност или да ја изрази номиналната вредност на акциите во странска валута, под услов износот на основната главнина да не се промени.

Одлуката од став 1 на овој член ја донесува Собранието на Банката.

член 12

Почетниот капитал на Банката може да се зголеми со:

- издавање на нови акции;
- задржување на дел од добивката.

член 13

Банката води книга на акции нематеријализирано во Централниот депозитар за хартии од вредност, на начин и под услови утврдени со закон.

2. РЕЗЕРВИ НА БАНКАТА

член 14

Средствата на резервите на Банката се сопствени средства на Банката кои служат за покривање на загубите што произлегуваат од ризиците со кои се соочува Банката во своето работење и за други намени.

член 15

Резервите на Банката ги сочинуваат:

- резервен фонд,
- ревалоризациони резерви
- посебна резерва.

член 16

Средствата на резервениот фонд на Банката се формираат од делот на добивката, врз основа на одлука на Собранието на Банката, а најмалку во висина од 5% од добивката на Банката по оданочувањето, се додека резервите на банката не достигнат износ којшто е еднакво на една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Резервениот фонд може да биде преобразен во почетен капитал во согласност со законските одредби.

член 17

Ревалоризационите резерви на Банката се формираат на начин и под услови определени со законските прописи.

член 18

За обезбедување од потенцијалните или настанатите загуби кои произлегуваат од конкретни ризични активни билансни и вонбилансни позиции, банката е должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва.

Исправката на вредноста и износот на посебната резерва се утврдуваат на начин и висина според методологија што ја пропишува Советот на Народна банка.

ПРАВА, ОБВРСКИ И ОДГОВОРНОСТИ НА АКЦИОНЕРИТЕ

член 19

Својство на акционер на Банката стекнува домашно и странско физичко и правно лице што стекнале акции во согласност со закон.

Акционерите се стекнуваат со права, односно правата престануваат со уписот во акционерската книга и со исполнување на законски услови.

член 20

Акционерот на Банката ги има сите права, обврски и одговорности утврдени со прописите и со овој Статут.

Акционерите на Банката ги имаат следните права:

- право на учество и одлучување во Собранието на Банката;
- право на информирање за работењето на Банката;
- право на дивиденда;
- право на заштита на правата од акционерство пред судовите и други органи и институции и
- други права утврдени со законските и подзаконските прописи.

член 21-се брише

член 22-се брише

член 23

Акционерите на Банката одговараат за обврските од работењето на Банката до висина на средствата вложени како почетен капитал.

Акционерите на Банката одговараат за обврските од работењето на Банката неограничено и солидарно во случаи кога:

- а) ја злоупотребиле Банката како правно лице за да постигнат цели што за нив како поединци, се забранети;
- б) ја злоупотребиле Банката како правно лице за да им нанесат штета на своите доверители;
- в) спротивно на законот, располагале со имотот на Банката како со свој сопствен имот или
- г) во своја корист или во корист на кое било друго лице го намалиле имотот на Банката, а знаеле или морале да знаат дека Банката не е способна да ги изврши своите обврски спрема третите лица.

УТВРДУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИОТ РЕЗУЛТАТ, РАСПРЕДЕЛБА НА ДОБИВКА И ПОКРИВАЊЕ НА ЗАГУБАТА

член 24

Банката го утврдува финансискиот резултат од работењето, како добивка или загуба.

Добивката се утврдува кога од вкупно остварените приходи ќе се надоместат вкупните расходи од пресметковниот период.

член 25

Добивката на Банката се распоредува со одлука на Собранието на Банката врз основа на предлог-одлука за употреба и распоредување на добивката донесена од страна на Надзорниот одбор на Банката, а во согласност со важечките законски прописи и тоа:

- за покривање на загуби од работењето од поранешните години,
- за зголемување на почетниот капитал на Банката,
- за дивиденди и други надоместоци на акционерите,
- за зголемување на средствата на резервен фонд и
- за други намени.

член 26

Распоредот на добивката за зголемување на средствата за резервниот фонд ќе се врши согласно член 16 од овој Статут.

член 27

Банката издвојува средства од добивката за други намени и тоа:

- за членовите на Надзорниот одбор на Банката,
- за членовите на Управниот одбор на Банката,
- за лица со посебни права и одговорности и вработените во Банката.

член 28

Распоредот на добивката за други намени ќе се врши во зависност од остварените резултати на работењето.

Распоредот на добивката по член 27 од овој Статут, се врши според критериуми што ќе ги утврди Надзорниот одбор на Банката.

член 29

Ако приходите на Банката по годишната пресметка не се доволни за покривање на вкупните расходи, Банката искажува загуба во работењето.

Загубата од работењето на Банката се покрива од средствата на резервниот фонд, а доколку тие не се доволни, со намалување на почетниот капитал во согласност со законот.

СУПЕРВИЗОРСКИ СТАНДАРДИ

член 30

Банката е должна да обезбеди адекватно ниво на сопствени средства во зависност од видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на активностите.

Банката е должна изложеноста на оделните видови ризици да ја одржува во рамките на лимитите пропишани со законот за банки и супервизорската регулатива на Народна Банка.

Банката со општи акти и интерни процедури ќе ги пропише критериумите, начинот и методите на управување со ризиците, како и оцената на адекватноста на капиталот согласно со степенот на ризичност на банката. Општите акти и интерните процедури ќе бидат усогласени со прописите, стандардите и правилата од областа на банкарството и методологијата пропишана од Советот на Народна банка на Република Северна Македонија.

СТАТУСНИ ПРОМЕНИ

член 31

За статусни промени на Банката (спојување, припојување кон друга или поделба на повеќе банки) одлука донесува Собранието на Банката.

За статусни промени на Банката задолжителна е дозвола од Народна Банка.

Меѓусебните односи на акционерите на Банката во случај на статусни промени на Банката ќе се решаваат спогодбено или со посредство на Надзорниот одбор на Банката.

ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ НА ФИЗИЧКИ ЛИЦА

член 32

Банката е должна да ги осигурува денарските и девизните депозити и тековните сметки на физичките лица, депозитите врзани за парични картички на банката и девизните приливи на физичките лица, во Фондот за осигурување на депозити.

ЗАШТИТА ОД ПЕРЕЊЕ НА ПАРИ

член 33

Банката во своето работење е должна да ги презема сите дејства и мерки за откривање и спречување на перење на пари и финансирање на тероризам и постапува согласно со прописите од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

При стекнување на сознание или постоење на сомнение врз основа на објективни или фактички околности, банката е должна да ја известува Управата за финансиско разузнавање.

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТЕЊЕ НА БАНКАТА

член 34

Банката самостојно го определува начинот и формата на внатрешното организирање, поврзување на својата дејност, според условите на пазарот и остварување на добивката во согласност со важечките прописи и овој Статут.

член 35

Работите од предметот на работењето на Банката се обавуваат на ниво на Банка и делови на Банката.

член 36

За извршување на работите од дејноста на Банката, во Банката се формираат организациони единици: дирекции, служби и сектори.

Организационите единици на Банката со потребниот број на извршители се утврдува со посебен акт за внатрешна организација и систематизација кој го донесува Управниот одбор на Банката.

член 37

Деловите на Банката може да се формираат како филијали, експозитури, шалтери и преставништва во земјата и странство.

Деловите на Банката во своето работење работат под името на Банката, со име и седиште на делот на Банката.

член 38

Деловите на Банката се основаат со одлука на Надзорен одбор на Банката по предлог на Управниот одбор на Банката, а во согласност со прописите.

Со одлуката за основање на деловите на Банката поблиску се одредуваат финансиските активности кои ќе се обавуваат и друго.

НАЧИН НА УПРАВУВАЊЕ СО БАНКАТА И ПОСТАПКА ЗА ФОРМИРАЊЕ НА ОРГАНИТЕ

член 39

Органи на банката се: Собрание, Надзорен одбор, Одбор за управување со ризици, Одбор за ревизија, Управен одбор, Кредитен одбор.

Членовите на органите наведени во став 1 на овој член се лица со посебни права и одговорности на банката.

Член 39-а

Лице со посебни права и одговорности во банката задолжително треба да има соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, да ги познава правилата за добро корпоративно управување и да има соодветно искуство кое обезбедува сигурно и стабилно управување со банката.

Лице со посебни права и одговорности во банката не може да биде лице кое:

- 1) е член на Советот на Народна банка;

- 2) е вработено во Народна банка;
- 3) му е изречена прекршочна санкција, или казна забрана за вршење професија, дејност или должност;
- 4) не поседува репутација, со што може да се загрозува сигурното и стабилното работење на банката;
- 5) не ги почитува одредбите од Законот за банките и прописите донесени врз основа на истиот, и не ги спроведува или не ги спроведува и/или постапувало или постапува спротивно на мерките изречени од гувернерот, со што биле или се загрозени сигурноста и стабилноста на банката;
- 6) е член на Надзорен одбор, одбор за управување со ризици, одбор за ревизија и управен одбор на друга банка или вработен во друга банка;
- 7) извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во банка или друго правно лице во кое била воведена администрација или над кое е отворена стечајна или ликвидациона постапка, освен доколку недвосмислено, врз основа на расположливите документи и податоци се утврди дека лицето не придонело за настанување на условите за воведување на администрација, стечајна и ликвидациона постапка или функцијата ја вршело непосредно пред или по настанување на причините кои довеле до воведување на администрација, отворање на стечај или спроведување на ликвидациона постапка.

За лице кое не поседува репутација ќе се смета и лице кое е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, сè додека траат правните последици од пресудата.

За член на управен одбор на банка ќе се смета дека не поседува репутација и кога има соработник во однос на кој постојат околностите од ставот (3) на овој член.

Член на управен одбор на банка може во исто време да биде и член на најмногу два органи на надзор односно неизвршен член на одбор на директори во најмногу две небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на Надзорен одбор на банка може во исто време да биде и:

-член на еден орган на управување и на еден орган на надзор, односно да извршува една функција на извршен и една функција на неизвршен член на одбор на директори во небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции или

-член на три органи на надзор, односно да извршува три функции на неизвршен член на одбор на директори на небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на управен одбор на банка не може да биде и лице кое е управител, член на управен одбор или извршен член на одбор на директори во кое било домашно или странско трговско друштво.

Ограничувањата од ставот (2) точка 6) и ставовите (5), (6) и (7) на овој член не се однесуваат на членство во: органи на непрофитни организации на волонтерска основа, без надоместок и во органи на трговски друштва кои припаѓаат на иста банкарска група во Република Северна Македонија или во странство.

Банката мора да обезбеди мнозинството од членовите на надзорниот и управниот одбор да се достапни на барање на Народна Банка на Република Северна Македонија.

1. СОБРАНИЕ

член 40

Со Банката управуваат акционерите на Банката преку Собранието, по принципот една акција за еден глас.

Собранието на Банката го сочинуваат сите акционери, лично или преку нивни претставници.

Секој акционер може да именува лице кое ќе го застапува на Собранието.

Два и повеќе акционери кои поседуваат акции со право на глас може да се здружат и именуваат лице кое ќе ги застапува и учествува во работата на Собранието. Акционерите се должни да ја известат Народна банка за склучени договори со кои се здружуваат правата на глас од акциите во Банката, во рок од 5 дена од склучувањето на договорот.

Акционерите кои се правни лица, на Собранието ги застапува законскиот застапник или полномошник овластен од него.

член 41

Собранието на банката ги врши следните работи:

- 1) го усвојува статутот и измените и дополнувањата на статутот на банката;
- 2) ги разгледува и усвојува годишниот извештај за работење на банката заедно со писменото мислење по истиот изготвено од страна на надзорниот одбор;
- 3) го разгледува и усвојува извештајот на друштвото за ревизија и писменото мислење по истиот изготвено од страна на надзорниот одбор;
- 4) ја усвојува годишната сметка и финансиските извештаи на банката;
- 5) одлучува за употреба и распоредување на остварената добивка, или за покривање на загубите;
- 6) одлучува за нова емисија на акции на банката;
- 7) одлучува за статусни промени и за престанок на работење на банката;
- 8) ги именува и разрешува членовите на надзорниот одбор;
- 9) избира друштво за ревизија и одлучува по предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и
- 10) одлучува и за други прашања од значење за работењето на банката предвидени со овој статут.

Собранието на банката не може да именува член на Надзорен одбор на банка без претходна согласност од Гувернерот на Народна Банка.

член 42

Собранието на Банката работи на седници, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Годишното собрание на Банката задолжително се одржува пред истекот на шест месеци од календарската година за претходната година.

Со одлука за свикување на Собранието, Надзорен одбор одлучува за местото на одржување на Собранието.

член 43

Акционерите кои сите заедно имаат најмалку 10% од гласовите во Собранието на Банката, можат по писмен пат да поднесат барање до Надзорниот одбор на Банката за свикување на собранието. Во писменото барање треба да бидат наведени причините за свикување на собранието и предметот за кој ќе се одлучува, своето име и презиме, место на живеење, ЕМБГ, односно назив на фирмата, седиште и ЕМБС ако акционерот е правно лице.

Надзорниот одбор, во рок од осум дена од денот на приемот на барањето на акционерите за свикување собрание, донесува одлука за прифаќање или одбивање на барањето. Во одлуката за одбивање на барањето мора да се наведат причините поради кои што е така одлучено.

Надзорниот одбор на Банката има обврска по барање на акционери кои имаат мнозинство од сите акции со право на глас, да свика собрание во рок од 24 часа од денот на поднесувањето на барањето.

член 44

Собранието на Банката се свикува со праќање на покана до сите акционери, чии акции се запишани во книгата на акции, на начин кој овозможува да се потврди дека поканата е испратена до секој акционер.

Собранието може да биде свикано и со објавување на јавен повик до акционерите.

Јавниот повик за одржување на седница на собрание на акционери на банката се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на

Република Северна Македонија, како и на насловната страница на официјалната интернет страница на Банката и на интернет страницата на берзата.

член 45

Во јавниот повик односно поканата за одржување на седница на собрание на акционери на банката се означува датумот и часот на одржување на седницата, се наведува местото на одржување на седницата и се прикажува предложениот дневен ред на седницата на собранието, како и опис на постапките според кои акционерите ќе учествуваат и гласаат на седница на собранието, а особено за тоа како:

- акционерите можат да вклучат точки во дневниот ред на собранието и да предлагаат одлуки со информација за тоа како истото можат да го прават откако ќе им се достави поканата, односно откако ќе се објави повикот, како акционерите можат да поставуваат прашања до Банката за точките од дневниот ред на седницата на собранието и со информација за рокот до кој тоа можат да го сторат;
- овластување на полномошник и како се одвива постапката за гласање преку полномошник и
- постапка за гласање со кореспонденција или електронско гласање.

Во јавниот повик односно поканата за одржување на седница на собрание на акционери треба да биде наведена официјалната интернет страница на банката на која ќе бидат достапни информациите во врска со вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објава на повикот, документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седницата на Собранието, предложените одлуки за донесување или мислење од овластен орган или тело, предложените одлуки од акционерите, обрасците за гласање преку полномошник.

Рокот кој тече од денот на испраќањето на поканата, односно објавувањето на повикот за учество на собранието до денот на одржувањето на истото не може да биде пократок од 30 дена.

член 46

Секој акционер кој има намера да учествува на Собранието е должен да го пријави своето учество најдоцна пред почетокот на седницата.

Пред почетокот на одржувањето на Собранието на акционери, списокот на пријавени акционери го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на Собранието (верификуван учесник на Собранието).

член 46-а

Акционерите на Банката можат да овластат полномошник на седница на Собрание со давање полномошно во писмена форма без обврска да го заверат полномошното кај нотар. Полномошникот ги ужива истите права како и акционерот од кого е овластен со полномошното, вклучително и да се јави за збор, да води дискусија и да поставува прашања на седницата на собранието.

Акционерите на Банката можат преку користење на електронски систем на Банката, да се регистрираат, да овластуваат свои полномошници и на истите да им даваат инструкции за гласање на седницата на собранието. Акционерите на Банката можат преку истиот систем и да го откажат даденото полномошно.

Доколку во полномошното не се наведени ограничувања или инструкции за гласање, полномошникот може да гласа по сопствена определба, но секогаш водејќи сметка за интересите на акционерот кој му го дал полномошното.

Полномошникот треба да води запис за добиени инструкции за гласање доколку имало такви и истите да ги чува најмалку една година од денот на одржувањето на седницата на собранието на која тој учествувал и гласал, како и да потврди дека ги извршил тие инструкции ако тоа му го побара друштвото или акционерот од кого добил овластување.

Кога полномошникот е ополномоштен од два или повеќе акционери, тој може да дејствува и гласа за еден акционер поинаку отколку за друг акционер.

Акционерите треба веднаш да ја известат Банката за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционерот кој нема да ја известат Банката за даденото полномошно ќе се смета дека не го дал полномошното.

Банката изготвува полномошно во писмена форма на посебен образец кој е достапен за преземање од интернет страницата на Банката, така што акционерите ќе можат да го преземат електронски за да го отпечатаат, пополнат и потпишат. Во случај акционерот од било која причина технички да не може да го преземе образецот за давање полномошно од интернет страницата на Банката, истиот може да користи и други видови обрасци за давање полномошно во писмена форма.

Банката ќе го уважи полномошното дадено во писмена форма ако е писмено известена од акционерот давател на полномошното. Банката може да бара утврдување на личниот идентитет на акционерот како услов за уважување на полномошното, односно за верификација на инструкциите за гласање ако такви му се дадени на полномошникот. Полномошното ќе се прифати за полноважно и без нотарска заверка или потврда од домашен или странски надлежен орган.

Полномошното има важност две години од денот на неговото издавање, освен ако не биде порано отповикано.

Полномошното може да се откаже еднострано, без наведување на причините од акционерот или од полномошникот, со доставување писмено известување до другата страна. Во случај ако акционерот лично го евидентира своето присуство на седницата на собрание со сите акции кои ги поседува и изјави дека лично ќе расправа, се смета дека полномошното на полномошникот за седницата му е откажано и акционерот може своето право на глас да го остварува лично и без ограничување.

член 46-б

Банката не смее да ограничува лица да бидат полномошници на собрание, освен кога кај нив постои состојба на конфликт на интерес.

Состојба на конфликт на интерес постои кога има ризик лицето да има интерес поинаков од интересот на акционерот од кого добило овластување да биде негов полномошник, а особено во случај кога лицето е:

- член на орган на управување, односно член на органот на надзор на банката, вклучително и членовите на неговото потесно семејство;
- раководно лице во банката или член на неговото потесно семејство;
- член на орган на управување, односно на орган на надзор, вработен или овластен ревизор на поврзани или зависни друштва со банката, вклучително и членовите на неговото потесно семејство;
- застапник по закон или друго овластено лице од друштво или друго правно лице кое е во сопственост на банката;
- вработен или овластен ревизор во банката.

Во случај кога постои конфликт на интерес во смисла на предходниот став, лицето не може да биде полномошник на собрание на акционери, освен по исклучок и само под услов ако тие:

- предходно им обелодениле на акционерите дека кај нив има конфликт на интерес, и
- добиле конкретни инструкции за гласање во писмена форма од акционерите од кои го добиле полномошното, за секоја предложена одлука за гласање по точките од дневниот ред на седницата.

По исклучок, акционери правни лица можат да овластат со полномошно лице кое е член на нивен орган на управување или вработен кај нив, да учествува и да гласа на седница на собрание.

За постоење на конфликт на интерес кај одредено лице кое добило полномошно, секој може да ја известат банката. Управниот или Надзорниот одбор на банката по добивањето на

информацијата за постоење на конфликт на интерес кај одреден полномошник, задолжително мора да ја провери таа информација и да побара од полномошникот да ги обелодени сите информации во врска со можното постоење на таквата состојба.

Банката без одлагање на својата интернет страница треба да го објави идентитетот и причините за постоење на конфликт на интерес кај полномошникот.

Дејствијата извршени од полномошници кај кои постоел конфликт на интерес, но истиот не им бил предходно обелоденет на акционерите од кои биле овластени како полномошници, како и на банката ќе се сметаат за лица на кои не им е дадено полномошно.

член 47

Материјалите за одлучување на седницата на Собранието на банката мораат да бидат достапни до акционерите од денот на испраќање на поканата односно објавување на јавниот повик во определена просторија на банката и на интернет страницата на Банката.

Во периодот кој не може да започне подоцна од триесетиот ден пред денот на одржување на седница на Собранието, како и на денот на одржување на седницата на Собранието, банката на својата интернет страница ги објавува најмалку следните информации:

- Содржината на јавниот повик, односно поканата за свикнување на седница на собрание на акционери;
- Вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објавата на јавниот повик, односно на денот на испраќање на поканата, вклучително и вкупен број на акции од секој род и класа;
- Документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седницата на Собранието на акционери;
- Предложените одлуки за донесување или каде што такви нема предложено, мислења на овластен орган или тело на друштвото по секоја точка од предложениот дневен ред на седницата на собранието на Банката;
- Предложените одлуки од акционерите кои Банката веднаш откако ќе ги прими треба да ги објави;
- Обрасците за гласање преку полномошник и обрасците за гласање со кореспонденција подготвени за превземање електронски од страна на акционерите.

член 48

Секој акционер има право на учество на Собранието на Банката под услови утврдени со овој Статут, ако со закон не е одредено поинаку.

Право на давање предлози и расправање по точките од дневниот ред имаат сите акционери, а право на гласање по точките од дневниот ред имаат акционерите кои се сопственици на акции со право на глас.

член 49

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас можат да предложат дополнување на дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат усвојување одлуки по секоја од точките кои се вклучени или ќе бидат вклучени во дневниот ред на седницата на собранието.

Барањето за вклучување на една или повеќе точки од дневниот ред на собранието коешто е свикано и предлагањето на одлуки за усвојување се испраќа до органот на управување на банката, односно до свикувачот на собранието.

Доколку дојде до измена на дневниот ред на седницата на собрание кој веќе им бил објавен на акционерите, друштвото го става на располагање ревидираниот дневен ред на истиот начин, како и предходниот дневен ред пред датумот на одржувањето на седницата на собранието

на друштвото. Ревидираниот дневен ред е уредно ставен на располагање ако акционерите можат навремено да овластат полномошници.

член 50

Собранието на Банката може да расправа само за прашања кои се уредно ставени на дневен ред.

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја точка од дневниот ред на седницата на собранието на Банката.

Банката преку свој овластен орган или застапник е должна да одговори на прашањата што му ги поставуваат акционерите. Обврската на Банката да одговори на поставените прашања е претходно условена со потврдување на личниот идентитет на акционерите кои поставиле прашања, одржувањето на ред во работата, заседавањето на Собранието и зачувување на доверливоста, принципите на банкарска и деловна тајна како и деловните интереси на Банката.

Одговорите на поставените прашања на седницата на собрание на акционери ќе се објават на интернет страницата на банката во формат на прашање и одговор.

член 51

Собранието може да работи (кворум за работа) ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас.

Собранието на Банката донесува одлуки со мнозинство од гласовите на сите присутни или преставени акционери, освен ако со закон или овој статут не е предвидено друго мнозинство.

Собранието на Банката донесува одлука за измени на статут со мнозинство гласови од вкупниот број акции со право на глас, а одлука за зголемување на основна главнина, одлука за намалување на основна главнина и одлука за емисија на акции со двотретинско мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието.

член 51-а

Акционерите можат да гласаат преку соодветно електронско средство, коешто е дел од јавна комуникациска мрежа. На секој акционер мора на сигурен начин да му се утврди идентитетот, правото на глас, начинот на воспоставување на комуникациска врска меѓу Банката и акционерот и тоа така што гласањето ќе му биде достапно и ќе може со сигурност да се евидентира извршеното гласање. Кога акционерот гласа електронско средство се смета за присутен на собранието, односно го сочинува кворумот за работа и одлучување на собранието. Банката на својата интернет страница објавува опис на постапката и потребната документација за идентификација на акционерите за гласање преку електронско средство.

Банката во согласност со Законот за трговските друштва може да им овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција пред денот на одржувањето на свиканото Собрание.

Пред да им се овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција, Банката може да побара тие да го потврдат својот личен идентитет приложувајќи документи за лична идентификација во оригинал или во препис од оригинал по избор на акционерите и без обврска за акционерите да го заверат кај нотар или да биде потврден од домашен или странски надлежен орган.

Гласањето со кореспонденција се врши со испраќање на пополнет образец кој во оригинал мора да биде примен во Банката најдоцна еден работен ден пред денот на одржувањето на Собранието.

Акционерите кои гласале со кореспонденција, може лично да присуствуваат на седницата на Собранието, но ќе мораат писмено да го отповикаат гласањето со кореспонденција најдоцна 48 часа пред одржувањето на Собранието, во спротивно ќе се земе во предвид гласањето со кореспонденција.

член 52

Ако на Собранието на Банката не се обезбеди кворум од член 51, се свикува повторно Собрание за време не подолго од 15 дена, кое може да одлучува по прашањата од утврдениот дневен ред за првото свикување, без оглед на бројот на присутните акционери со право на глас и бројот на акциите кои ги поседуваат, освен за прашања за кои со закон или овој статут е предвидено одлучување со соодветно мнозинство.

член 52-а

За секоја одлука за која се гласало на седницата на собранието на банката, се утврдува вкупниот број на акции за кои биле дадени важечки гласови, вкупниот број на важечки гласови и делот од основната главнина кој го претставуваат тие и бројот на гласови дадени „за,, „против,, и „воздржан,, за секоја одлука што е предмет на гласање на собранието.

член 52-б

За работата на Собранието се води записник кој ги содржи податоците утврдени со Законот за трговски друштва. Записникот се подготвува најдоцна во рок од осум дена од денот на одржувањето на Собранието и истиот го потпишува записничарот и претседавачот на Собранието.

Ако Собранието одлучува за измена на податок што согласно Законот за трговски друштва се запишува во трговскиот регистар, записникот го води Нотар, кој ќе го изготви Записникот во рок од три дена од денот на одржувањето на Собранието, и него го потпишува Нотарот и претседавачот на собранието.

член 53

Со Деловник за работа на Собранието поблиску се уредуваат начинот на работење и гласање во Собранието, како и други прашања од значење за работа на Собранието.

2. НАДЗОРЕН ОДБОР

член 54

Надзорниот одбор врши надзор на работењето на управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиските активности и го надгледува нивното спроведување.

член 55

Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење и управување и стабилност на банката, како и навремено и точно финансиско известување на Народна банка.

член 56

Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 6 (шест) членови.

Член на Надзорен одбор задолжително треба да има соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството или финансиите, да ги познава правилата за добро корпоративно управување и да има соодветно искуство кое обезбедува сигурно и стабилно управување со банката и член на Надзорен одбор не може да биде лице за кое постојат ограничувања дефинирани во член 39-а.

Членовите на Надзорниот одбор треба заедно да имаат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на кои е изложена.

Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор на банка мора да бидат независни членови.

Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор на банката подолго од три последователни мандата.

Мандатот на член на Надзорен одбор трае 4 (четири) години.
Надзорниот одбор се состанува најмалку еднаш квартално.

член 57

Член на Надзорен одбор не може да биде лице кое има некое ограничување предвидено според Законот за банки.

член 57-а

Членовите на Надзорен одбор од своите редови избираат претседател и заменик претседател на Надзорниот одбор на банката.

Мандатот на претседателот и заменикот на претседателот, трае додека трае нивниот мандат за членови на Надзорен одбор. Во случај на престанок на мандатот на претседателот или на заменикот, на наредна седница на Надзорен одбор се врши избор на нов претседател или заменик исто така со мандат додека трае нивниот мандат за член на Надзорен одбор.

Седниците на Надзорен одбор ги свикнува Претседателот со предлог дневен ред, истовремено определувајќи го времето и местото за одржување на седницата.

Членовите на Надзорен одбор може да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио или визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Учеството на ваквите седници се смета за присуство и лично присуство на лицата кои се вклучени на овој начин. Учеството на седницата се запишува во записникот на надзорниот одбор, кој го потпишуваат сите членови што учествуваат на вака организираната седница.

Членовите на Надзорниот одбор може да одлучуваат и без одржување на седница ако сите членови на Надзорниот одбор дадат согласност за одлуката која што се донесува. За сите одлуки донесени без одржување на седница, претседателот на Надзорниот одбор подготвува записник во којшто се евидентираат одлуките. Записникот го потпишува претседателот на Надзорен одбор, а во негово отсуство член на Надзорен одбор, најдоцна во рок од 30 дена од денот на давањето на согласноста за одлуката што ја донеле без одржување на состанок. Одлуките донесени без одржување на седници влегуваат во сила со денот на давањето на согласност од страна на членовите на Надзорен одбор, освен ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила. Давањето на согласноста може да биде извршено со своерачен потпис, или со потпис испратен во факс или по електронски пат на предлогот на одлуката.

член 57-б

Претседателот на Надзорниот одбор има право и обврска да:

- Да ги води седниците;
- Да го предлага, утврдува дневниот ред на седниците;
- Ја усмерува расправата на седниците;
- Ги потпишува формалните одлуки, мислењата, предлозите и други акти на Надзорен одбор;
- Врши други работи согласно овој Статут и со Деловникот за работа на Надзорен одбор.

член 57-в

За работата на секоја седница на Надзорен одбор, без разлика на кој начин истата е одржана се подготвува записник.

Записникот се изготвува во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата.

Записникот треба да содржи податоци за начинот на кој што работел Надзорниот одбор, времето и местото на одржување на седницата, членовите кои присуствувале, дневниот ред, прашањата кои биле предмет на гласање и резултатите од секое гласање вклучувајќи ги и имињата на членовите кои гласале „за,, и „против,, одлуките усвоени на седницата.

Ако некој член има судир на интерес, има обврска тоа да го најави на почетокот на седницата и тоа да се евидентира во записникот.

Записникот го потпишуваат сите членови на Надзорниот одбор кои биле присутни на седницата и Претседателот кој претседава со седницата, односно Заменик претседателот во негово отсуство.

Член 58

Надзорниот одбор ги врши следните работи:

- 1) ја усвојува деловната политика и развојниот план на банката;
- 2) именува и разрешува членови на управниот одбор на банката;
- 3) именува и разрешува членови на одборот за управување со ризици;
- 4) именува и разрешува членови на одборот за ревизија на банката;
- 5) го усвојува финансискиот план на банката;
- 6) организира служба за внатрешна ревизија;
- 7) го одобрува годишниот план на службата за внатрешна ревизија;
- 8) ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- 9) ги усвојува политиките за управување со ризици на банката;
- 10) усвојува политика за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- 11) усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на банката;
- 12) донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор;
- 13) ги разгледува извештаите за работењето на управниот одбор на банката;
- 14) ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;
- 15) ги разгледува извештаите на одборот за ревизија;
- 16) ги разгледува извештаите на службата за внатрешна ревизија;
- 17) ги разгледува извештаите на лицето/службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите;
- 18) ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на банката;
- 19) одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ;
- 20) одобрува трансакции со поврзани лица со банката во износ од над 6.000.000,00 денари;
- 21) го одобрува стекнувањето на капиталните делови и купувањето на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на банката, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка на Република Северна Македонија;
- 22) го одобрува предлогот на одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија, или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- 23) ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- 24) ги разгледува извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага односно превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на банката;
- 25) го одобрува годишниот извештај за работењето на банката и доставува писмено мислење по истиот до собранието на банката;
- 26) го разгледува извештајот на друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до собранието на акционери;
- 27) го усвојува кодексот за корпоративното управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на банката;
- 28) го усвојува етичкиот кодекс на банката
- 29) врши и други работи во согласност со овој Статут, и другите акти на Банката и законските и подзаконските прописи.

Надзорниот одбор најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката.

член 59

Надзорниот одбор полноважно работи ако се присутни мнозинството од вкупниот број на членови и одлуките ги донесува со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови.

Во случај да при гласањето има изедначен број на гласови за „за,, и „против,, , гласот на Претседателот на Надзорен одбор ќе се брои како два гласа.

член 60

На членовите на Надзорниот одбор може предвремено да им престане мандатот со разрешување од должноста поради работење кое е спротивно со законот, Статутот и добрите деловни обичаи или врз основа на лично писмено барање.

Во однос на добрите деловни обичаи и практики, мандатот на член на Надзорен одбор може предвремено да престане доколку членот:

- за своја или туѓа сметка, лично или преку трети лица извршува задачи од работите што ги врши Банката како и да советува лица кои може да се сметаат за конкурентни со Банката;
- е вработен, работно ангажиран или партнер на компанија за ревизија назначена како надворешен ревизор на Банката и
- не посветува доволно време за извршување на своите обврски кон одборот, односно не присуствува на повеќе од половина одржани седници на одборот.

Отказниот рок при лично барање за престанок на мандатот на член на Надзорниот одбор изнесува 90 дена.

Во случај на предвремено престанување на функцијата на членовите на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на Банката се вршат избори на испразнетите места за остатокот на мандатот, по претходна согласност од Народна банка на Република Северна Македонија.

член 61

Со Деловник за работа Надзорниот одбор поблиску ги уредува начинот на работата на одборот.

член 62

На членовите на Надзорниот одбор им припаѓа награда за нивната работа, која се исплаќа по завршување на секоја деловна година во висина која ќе ја определи Собранието на Банката.

Доколку Банката искаже загуба на членовите на Надзорен одбор не им припаѓа награда.

3. ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

член 63

Одборот за управување со ризици се состои од 6 (шест) члена, од кои 2 (два) члена се бираат од членовите на Управен одбор, 1 (еден) член на Одборот е Одговорниот директор за ризици, 1 (еден) член на Одборот е Одговорниот директор за контрола на усогласеност со прописи, 1 (еден) член на Одборот е Одговорниот директор за бизнис развој и 1 (еден) член на Одборот е Директор на Дирекција Сигурност.

Надзорниот одбор на Банката ги именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ризици.

член 64

Одборот за управување со ризици се состанува најмалку еднаш неделно.

Одборот за управување со ризици донесува одлуки со мнозинство од членовите на одборот и за својата работа доставува извештаи до Надзорниот одбор на Банката најмалку еднаш квартално.

Членовите на Одборот за управување со ризици покрај условите кои треба да ги исполнуваат лицата со посебни права и одговорности регулирани со член 39-а од овој Статут, задолжително треба да имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку 3 години, да имаат познавање за работењето на банката, нејзините производи и услуги и да имаат познавање за ризиците на кои е изложена банката.

Мандатот на членовите на Одбор за управување со ризици трае 4 години.

член 64-а

Седниците на Одборот за управување со ризици ги свикува и со нив раководи Претседателот на одборот, а во негово отсуство неговиот заменик. Претседателот, а во негово отсуство заменик претседателот утврдува предлог дневен ред за седницата и времето и местото на одржување на седницата и се грижи за благовремено доставување на материјалите по дневниот ред на седницата до членовите на одборот за управување со ризици.

За работата на одборот за управување со ризици се води записник, кој го потпишуваат присутните членови на седницата. Записникот се изготвува во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата. Записникот треба да содржи податоци за времето и местото на одржување на седницата, членовите кои присуствувале, дневниот ред, прашањата кои биле предмет на гласање, резултатите од секое гласање и одлуките усвоени на седницата.

член 65

Одборот за управување со ризици ги врши следните работи:

- перманентно ги следи и оценува степенот на ризичност на банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на банката на ризик;
- воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- ги следи прописите на Народна банка кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на банката со овие прописи;
- врши оценка на системите на управување со ризиците во банката;
- утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена банката;
- ги анализира извештаите за изложеноста на банката на ризик изработени од службите во банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола во управувањето со ризици;
- ги анализира ефектите од управувањето со ризици врз перформансите на банката;
- ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на банката;
- квартално го известува надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на банката, промени во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на банката, како и превземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите и
- одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на банката.

член 65-а

Со Деловник за работа поблиску ќе се регулираат начинот на работа, постапката на одлучување на седниците и слично на Одборот за управување со ризици.

4. ОДБОР ЗА РЕВИЗИЈА

член 66

Одборот за ревизија се состои од пет члена кои ги именува надзорниот одбор на Банката, со мандат од четири години.

Член на Одбор за ревизија не може да биде лице за кое постојат ограничувања дефинирани во член 39-а.

Мнозинството членови во Одборот за ревизија се избираат од редот на членовите на Надзорен одбор, а останатите членови се независни членови.

Најмалку еден член на Одборот за ревизија е овластен ревизор.

член 67

Одборот за ревизија најмалку еднаш во три месеци го известува надзорниот одбор на банката за својата работа.

Одборот за ревизија полноважно работи ако се присутни мнозинството од сите негови членови.

Одборот за ревизија донесува одлуки со мнозинство на гласови од сите членови на одборот.

Одборот за ревизија поднесува полугодишен и годишен извештај за својата работа до надзорниот одбор на банката. Во годишниот извештај е содржана оценката на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно.

член 67-а

Членовите на одборот за ревизија покрај условите кои треба да ги исполнуваат лицата со посебни права и одговорности треба да имаат познавање и за:

- 1) работењето на банката, нејзините производи и услуги;
- 2) ризиците на кои е изложена банката;
- 3) системите за внатрешна контрола и политиките за управување со ризици на банката и
- 4) сметководството и ревизијата.

член 67-б

Седниците на Одборот за ревизија се одржуваат најмалку еднаш квартално.

Седниците на Одборот за ревизија ги свикува претседателот а во негово отсуство неговиот заменик, избрани од редот на членовите на Одборот.

Седниците се свкуваат со писмена покана испратена e-mail, во која е определено денот, времето и местото на одржување со предлог дневен ред.

Материјалите за седницата се доставуваат до членовите заедно со поканата, а по исклучок истите може да се достават и на самата седница.

Одборот за ревизија ќе одржува седници само ако се присутни мнозинството од членовите. Одлуките на Одборот за ревизија се донесуваат со јавно гласање, а истите ќе се сметаат за донесени доколку за неа гласале мнозинството од вкупниот број на членови.

За работата на Одборот за ревизија се води записник.

Записникот се изготвува во рок од 7 дена од денот на одржувањето на седницата.

Записникот треба да содржи податоци за времето и местото на одржување на седницата, членовите кои присуствувале, дневниот ред, прашањата кои биле предмет на гласање и резултатите од секое гласање, одлуките усвоени на седницата.

Записникот го потпишуваат сите членови на Одборот за ревизија кои биле присутни на седницата.

член 68

Одборот за ревизија ги врши следните работи:

- ги разгледува финансиските извештаи на банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиските информации за работењето на банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди;
- ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- ја следи работата и ја цени ефикасноста на службата за внатрешна ревизија;
- го следи процесот на ревизија на банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- ги донесува сметководствените политики на банката;
- ја следи усогласеноста на работењето на банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи;
- одржува состаноци со управниот одбор, службата за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите;
- ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;
- предлага назначување на друштво за ревизија и раскинување на склучен договор со друштвото за ревизија;
- најмалку еднаш во три месеци го известува Надзорниот одбор на Банката за својата работа;
- најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно;
- поднесува полугодишен и годишен извештај за својата работа до Надзорниот одбор на Банката, при што во годишниот извештај е содржана оцената на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и
- врши и други работи во согласност со законските и подзаконските прописи, Статутот и другите акти на Банката.

член 68-а

Со Деловник за работа поблиску ќе се регулираат начинот на работа, постапката на одлучување на седниците и слично на Одборот за ревизија.

5. УПРАВЕН ОДБОР

член 69

Управниот одбор на банката се состои од 3 (три) члена: еден Претседател и двајца членови на Управниот одбор.

Надзорниот одбор на Банката со одлука ги именува членовите на Управниот одбор, по претходна согласност од Народна банка, со мандат од 5 години.

Со одлуката на Надзорниот одбор еден од членовите на Управниот одбор се именува за Претседател на Управен одбор.

Претседателот на Управниот одбор, го следи и координира работењето на Управниот одбор и целокупното работење на Банката.

Управниот одбор на Банката ја претставува и застапува Банката и раководи со нејзиното работење. Банката во било кое време ја претставуваат и застапуваат двајца членови на Управниот одбор од кои еден задолжително треба да биде Претседателот на Управниот одбор. Во случај на негово отсуство, тој може да го пренесе ова право само на друг член на Управниот одбор.

Начинот на работа на Управниот одбор подетално ќе биде уреден со Деловник за работа.

член 69-а

Член на Управен одбор на банката задолжително треба да има соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството или финансиите и да има соодветно искуство кое обезбедува сигурно и стабилно управување со банката, и мора да има шест години успешно работно искуство од областа на финансиите или банкарството или три

години работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка со активности соодветни на банката во која се именува.

Членовите на Управен одбор на банката треба заедно да поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши банката и на материјалните ризици на кои е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување, согласно Законот за банки.

Членовите на Управниот одбор мора да се во постојан работен однос во банката и барем еден од членовите мора да го познава македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и да има постојано живеалиште во Република Северна Македонија.

Член на Управен одбор не може да биде лице за кое постојат ограничувања дефинирани во член 39-а.

член 70

Управниот одбор на Банката е одговорен за законитоста на работењето на банката.

Управниот одбор на Банката е одговорен за својата работа на Надзорниот одбор.

Управниот одбор го известува Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш квартално.

Управниот одбор ја оценува сопствената ефективност и ефиканост на своите поединечни членови најмалку еднаш годишно и го известува Надзорниот одбор за заклучоците од оценувањето.

член 71

Управниот одбор на банката ги врши следните работи:

- управува со банката;
- ја застапува банката;
- ги извршува одлуките на собранието и на надзорниот одбор на банката, односно се грижи за нивно спроведување;
- покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на банката;
- ги именува и разрешува лицата со посебни права и одговорности, во согласност со законот и овој статут;
- изготвува деловна политика и развоен план на банката;
- изготвува финансиски план на банката;
- одлучува за изложеност спрема лице до 10% од сопствените средства на банката, односно согласно интерен акт донесен од Надзорниот одбор;
- одлучува за капитални инвестиции и купување на хартии од вредност помали од 1% од сопствените средства на банката, освен за купување на хартии од вредност на Народна банка и државни хартии од вредност;
- одлучува за купување, продажба и закуп на основни средства на банката и одобрување средства за други работи најмногу до 5% од сопствените средства на банката;
- изготвува политика за сигурност на информативниот систем на банката;
- изготвува годишен извештај за работењето на банката и го доставува до надзорниот одбор;
- донесува акт за организација на работењето во Банката и систематизација на работите и работните задачи, како и технолошки промени во процесот на работењето;
- одлучува за засновање на работни односи, распоредувања и наградувања на работниците согласно законските прописи;
- изготвува етички кодекс на банката;
- формира пописни комисии за попис на средства и извори на средства, комисија за расходовање и отуѓување на основни средства и ситен инвентар, а по потреба формира и други комисии и работни тела за обавување на одредени работи и ги именува нивните членови;
- врши други работи утврдени со законските прописи, статутот и други акти на банката.

член 71-а

Управниот одбор на банката е одговорен за:

- обезбедување услови за работење на банката во согласност со прописите;
- управување и следење на ризиците на кои е изложена банката во работењето;
- постигнување и одржување на адекватно ниво на сопствени средства;
- функционирање на системот на внатрешна контрола во сите области на работењето на банката;
- непречено работење на службата за внатрешна ревизија на банката;
- водење на трговските и другите книги и деловната документација на банката, изработка на финансиски и други извештаи во согласност со прописите за сметководство и сметководствените стандарди;
- навремено и точно финансиско известување
- непречено работење на службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите;
- донесување и спроведување на политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на надзорниот одбор, одбор за управување со ризици, одбор за ревизија и управниот одбор;
- редовност и точност на извештаите што се доставуваат до Народна банка во согласност со закон и прописите донесени врз основа на закон и
- спроведување на мерките изречени од гувернерот спрема банката.

Управниот одбор е должен веднаш да го извести надзорниот одбор за:

- влошена ликвидност или солветност на банката;
- постоење основ за укинување на дозволата за основање и работење или за збрана за извршување на одредена финансиска активност, согласност со закон;
- намалување на сопствените средства под пропишаното ниво во согласност со овој закон;
- наодите на супервизијата и надзорот на Народната банка и
- наодите на управата за јавни приходи и други контролни органи.

Член на управен одбор е должен веднаш да го извести надзорниот одбор ако тој или со него поврзани лица стекнат контрола во друго правно лице.

член 72

Управниот одбор одредени овластувања може да ги пренесе на лица со посебни права и одговорности и други стручни работници на Банката со посебна одлука.

Управниот одбор на Банката може да овласти лица со посебни права и одговорности и други стручни работници за склучување на договори и потпишување на поединачни акти на Банката.

Лицата овластени од претходниот став на овој член дадените овластувања не можат да ги пренесат на други работници без согласност на Управниот одбор.

Управниот одбор на Банката донесува одлуки, решенија, упатства и други акти за начинот на потпишувањето, парафирањето на актите и овластувањата за потпишување на актите.

Управниот одбор најмалку еднаш неделно, а по потреба и почесто одржува состаноци на кои донесува одлуки кои произлегуваат од процесот на раководење, претставување и застапување на банката. За работата на Управниот одбор се води записник, кој го потпишуваат присутните членови на седницата. Записникот се изготвува во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата. Записникот треба да содржи податоци за времето и местото на одржување на седницата, членовите кои присуствувале, дневниот ред, прашањата кои биле предмет на гласање, резултатите од секое гласање и одлуките усвоени на седницата.

Управниот одбор полноважно работи ако на седницата на одборот се присутни мнозинството од вкупниот број на негови членови, а одлуките ги донесува со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови. Управниот одбор може да работи и одлучува и на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите членови кои учествуваат на така организирана седница можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг.

Учеството на ваквата седница се смета за присуство и лично учество на членовите кои се вклучени на овој начин.

Со Деловник за работа поблиску ќе се регулираат начинот на работа, како и постапката на свикување, одржување и одлучување на состаноците на Управен одбор.

член 72-а

Помеѓу членовите на Управниот одбор на банката постои поделба на надлежностите и одговорностите по одделни области на работењето на банката, на следниот начин:

- Претседателот на Управниот одбор е надлежен за правните работи, спречувањето на перење пари и финансирање на тероризам, усогласувањето со прописи, ~~кредитирање~~ на банкарството за население, корпоративното банкарство, човечките ресурси, маркетинг и реклама и дигиталното банкарство;

- Еден член на Управниот одбор е надлежен за мрежата на експозитури, корпоративната продажба, трезорското работење, ликвидност и финансиски пазари, сигурност на информативниот систем, имотот на банката и контакт центарот и

- Еден член на Управниот одбор е надлежен за управувањето со ризик, финансии и сметководство, информатички технологии, платни системи, управувањето со проблематични пласмани, картично работење и кредитна администрација.

Управниот одбор има заедничка надлежност за односи со инвеститорите и секретаријатот.

член 73

Надзорниот одбор на Банката согласно законските прописи со секој од членовите на Управниот одбор на Банката, посебно склучува менаџерски договори со кои се утврдуваат работите, обврските, правата, платата и висината на премијата за лично осигурување, надомест во случај на раскинување на менаџерскиот договор не по вина на членот на Управниот одбор, учеството во добивката и друго.

член 74

На членовите на Управниот одбор за нивната работи им се одобрува учество во добивката, кое учество се состои од удел во годишната добивка на Банката.

Уделот се пресметува според годишната добивка намалена за загубите пренесени од претходните години и за износите кои според законот и Статутот на Банката се одземаат од годишната добивка за резерви.

Уделот во добивката може да се изрази во парични средства или (и) во акции на начин и под услови пропишани со закон, за што одлука донесува Собранието на Банката.

При определување на вкупните примања на членовите на Управниот одбор (плата, учество во добивката, надомест на осигурување и друго), вкупните примања се сообразуваат со неговите задачи и личниот придонес во успешноста на работењето на Банката.

член 75

Менаџерскиот договор на член на Управниот одбор може да биде раскинат во следните случаи:

- ако со својата работа потешко ги повреди постојаните прописи што се однесуваат на работењето на Банката, Статутот и другите акти,
- законски пречки за вршење на функцијата,
- по барање на членот на Управниот одбор,
- по оценка на Надзорниот одбор без вина на членот на Управниот одбор и без наведување на причините, во кој случај членот има право на надомест во висина договорена со менаџерскиот договор.

На член на Управниот одбор може предвремено да им престане мандатот со разрешување од должноста поради работење кое е спротивно со законската регулатива, Статутот и добрите деловни обичаи, поради смрт или трајна спреченост за работа, врз основа на лично писмено барање и во други случаи утврдени со закон.

Во однос на добрите деловни обичаи и практики, мандатот на член на управниот одбор може предвременно да престане доколку членот:

- за своја или туѓа сметка, лично или преку трети лица извршува задачи од работите што ги врши Банката како и да советува лица кои може да се сметаат за конкурентни со Банката и
- е работно ангажиран или партнер на компанија за ревизија назначена како надворешен ревизор на Банката.

член 76

Пред да го раскине манаџерскиот договор Надзорниот одбор е должен да му овозможи на членот на Управниот одбор да се произнесе по причините за неговото разрешување.

член 77

Доколку лицата со посебни права и одговорности утврдат дека одлуката на органите на банката е спротивна на закон или на друг пропис донесен врз основа на закон или дека според својата содржина е таква што може да ја загрози ликвидноста на банката и нејзината стабилност и сигурност, се должни за ова писмено да го известат Надзорниот одбор и Народната банка.

6. ДРУГИ ОРГАНИ И ТЕЛА НА БАНКАТА (КОМИСИИ И ОДБОРИ)

член 77-а

Надзорниот одбор, од редот на своите членови, формира Одбор за наградување, избор и именување кој му помага во ефикасно спроведување на Политиката за наградување на вработените учествува во постапката за избор и именување, следење на работењето и разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор и други одбори, комисии и други тела, коишто му помагаат при спроведувањето на дел од неговите надлежности.

Покрај одборот од претходниот став, Надзорниот одбор може да формира и други одбори коишто му помагаат во спроведување на неговите надлежности. Управниот одбор за одделни прашања од делокругот на работењето на Банката може да формира: одбори, комисии, работни групи и други тела.

Составот, надлежностите, овластувањата и организација на работата на одборите, комисиите и другите тела на Банката се регулира со посебни деловници за организација и работа и со одлуките за формирање на одборите.

член 77-б

Надзорниот одбор на Банката формира Кредитен одбор, го определува бројот на членови и ги именува членовите од редот на вработените лица во Банката.

Кредитниот одбор е составен од 5 (пет) члена и тоа:

- Директор на Дирекција Управување со ризик;
- Директор на Дирекција Корпоративно банкарство;
- Директор на Дирекција Правни работи;
- Директор на Дирекција Корпоративна продажба и
- Раководител на Сектор кредитен ризик.

Мандатот на членовите на Кредитниот одбор на Банката трае 4 години, сметано од денот на нивното именување.

Кредитниот одбор одлучува на седници со кои раководи претседателот.

Седниците може да се одржуваат ако на истите присуствуваат три члена, при што задолжително е присуство на Директорот на Дирекција Управување со ризик или Раководителот на Сектор кредитен ризик.

Кредитниот одбор донесува одлуки едногласно од сите присутни членови на седницата. Во случај кога Кредитниот одбор не може да донесе одлука, истата се доставува на одлучување на Управниот одбор.

Кредитниот одбор, во рамките на утврдените надлежности и лимити од Надзорниот одбор и Деловникот за организација и работа на кредитниот одбор, разгледува и одлучува по кредитни барања од клиентите и по потреба доставува предлог одлуки за одобрување до Управниот одбор на Банката.

За работата на Кредитниот одбор се води записник. Записникот се изготвува во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата. Записникот треба да содржи податоци за времето и местото на одржување на седницата, членовите кои присуствувале, дневниот ред, прашањата кои биле предмет на гласање, резултатите од секое гласање и одлуките усвоени на седницата.

член 77-в

Со Деловник за организација и работа на Кредитниот одбор поблиску се регулираат составот, надлежностите, овластувањата и организација на работа на Кредитниот одбор на Банката.

член 78- избришан.

член 79- избришан.

член 80- избришан.

член 81 - избришан.

член 81-а- избришан.

член 82- избришан.

ЛИЦА СО ПОСЕБНИ ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ

член 83

Лица со посебни права и одговорности во Банката се: членовите на Надзорниот одбор на Банката, членовите на Управниот одбор на Банката, членовите на Одборот за ревизија, членовите на Одбор за управување со ризици, членовите на Кредитен одбор, Одговорниот директор за контрола на усогласеност со прописи, Одговорниот директор за ризици, Одговорниот директор за продажби, Одговорниот директор за бизнис развој, Одговорниот директор за операции, Директорот на Службата за внатрешна ревизија, раководителот на Службата за контрола на усогласеност со прописи и раководителот на Службата за спречување перење пари и финансирање тероризам, директори и заменици директори на дирекциите на банката.

Директорите на дирекции, раководителот на Службата за контрола на усогласеност со прописи, раководителот на Службата за спречување перење пари и финансирање тероризам, замениците директори на дирекции, Одговорниот директор за контрола на усогласеност со прописи, Одговорниот директор за ризици, Одговорниот директор за продажби, Одговорниот директор за бизнис развој, Одговорниот директор за операции, како лица со посебни права и одговорности се именуваат од страна на Управниот одбор на банката и нивниот мандат трае од денот на именувањето до денот на нивното отповикување со соодветна одлука или откажување од нивна страна.

Одговорниот директор за контрола на усогласеност со прописи е задолжен за правните работи, усогласувањето со прописи и спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, а за својата работа одговара пред Претседателот на Управниот одбор во чија надлежност се соодветните Дирекции и Служби.

Одговорниот директор за ризици е задолжен за управувањето со ризик, управувањето со проблематичните пласмани и Дирекција кредитната администрација, а за својата работа

одговара пред членот на Управниот одбор во чија надлежност се соодветните дирекции Дирекции.

Одговорниот директор за продажби е задолжен за мрежата на експозитури, корпоративната продажба и контакт центарот, а за својата работа одговара пред членот на Управниот одбор во чија надлежност се соодветните Дирекции и Служби.

Одговорниот директор за операции е задолжен за информатичките технологии, платните системи и Дирекција картичното работење, а за својата работа одговара пред членот на Управниот одбор во чија надлежност се соодветните Дирекции.

Одговорниот директор за бизнис развој е задолжен за корпоративното банкарство, банкарството за население, дигиталното банкарство, кредитниот центар и маркетинг и реклама, а за својата работа одговара пред Претседателот на Управниот одбор во чија надлежност се соодветните Дирекции.

Надлежностите, правата, обврските на директорите на дирекциите, Директорот на Службата за внатрешна ревизија, раководителот на Службата за контрола на усогласеност со прописи, раководителот на Службата за спречување перење пари и финансирање тероризам и замениците директори на дирекции како лица со посебни права и одговорности се обезбедување на услови за работење на дирекцијата во согласност со прописите, раководење, организирање, контролирање на сите процеси во дирекцијата, покренување иницијативи и давање предлози за унапредување на работењето на дирекцијата и друго. Правата, надлежностите и одговорностите на директорите на дирекциите на банката, Директорот на Службата за внатрешна ревизија, раководителот на Службата за контрола на усогласеност со прописи, раководителот на Службата за спречување перење пари и финансирање тероризам и замениците директори на дирекции се уредуваат со Акт за систематизација на работни места на банката.

член 84

Лицата со посебни права и одговорности ги извршуваат работите за кои се овластени согласно законот, општите акти на Банката и работите кои со посебен акт ќе им ги пренесе Управниот одбор на Банката.

Лицата со посебни права и одговорности се должни да работат единствено во интерес на банката и на нејзините депоненти и да постапуваат со внимание на уреден и совесен трговец.

Доколку лицата со посебни права и одговорности утврдат дека одлуката на органите на банката е спротивна на закон или на друг пропис донесен врз основа на закон или дека според својата содржина е таква што може да ја загрози ликвидноста на банката и нејзината стабилност и сигурност, се должни писмено да го известат надзорниот одбор на банката и Народна банка.

7. СЛУЖБА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

член 85

Надзорниот одбор на Банката организира служба за внатрешна ревизија, како независен организационен дел во Банката.

Надзорниот одбор го именува, го следи работењето и го разрешува Директорот на Службата за внатрешна ревизија.

Службата од став 1 на овој член врши постојана и целосна контрола на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на Банката, преку:

- следење на спроведувањето на интерните процедури и политики и етички кодекс на банката,
- процена на општата ефикасност на работењето на Банката,
- следење на почитување на прописите,
- оценка на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола,
- оценка на спроведување на политиките за управување со ризици,
- оценка на поставеноста на информативниот систем,

- оцена на точноста и веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите,
- оцена на системите за спречување на перење пари,
- оцена на услугите што банката ги добива од друштвата за помошни услуги на банката,
- оцена на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи.

Службата за внатрешна ревизија дејствува превентивно и инструктивно и во вршење на својата работа е самостојна и независна.

Службата за внатрешна ревизија го известува надзорниот одбор на Банката за извршените контроли и за евентуалните ризици врз финансиската состојба во Банката.

Службата за внатрешна ревизија е должна за своето работење да изработи полугодишен и годишен извештај и да ги достави до Надзорниот одбор, Управниот одбор и Одборот за ревизија на Банката.

член 86

Внатрешната контрола во Банката се врши редовно.

Со контролата се дејствува превентивно за да се спречат неправилностите во работењето, навремено откривање и навремено укажување на постапки и процедури на натамошно постапување во работењето.

член 87

Вработените во Службата за внатрешна ревизија ја извршуваат единствено функцијата на службата и најмалку еден од нив поседува овластување за ревизор.

Организационата поставеност, правата и одговорностите и односите со другите организациони делови во банката, како и одговорноста и условите за назначување на директорот на Службата за внатрешна ревизија ги уредува надзорниот одбор.

член 87-а

Управниот одбор на банката организира служба за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите.

Службата од ставот 1 на овој член е одговорна за идентификација и следење на ризиците од неусогласеноста на работењето на банката со прописите. Под ризик од неусогласеност со прописите се смета особено ризикот од изречени мерки од страна на Народна банка, од финансиски загуби и репутациски ризик како последица на пропусти во усогласување на работењето на банката со прописите.

Вработените во службата од ставот 1 на овој член ги извршуваат единствено работите од ставот 2 на овој член и се самостојни во извршувањето на работите од нивна надлежност.

Вработените во банката се должни на вработените во службата од ставот 1 на овој член да им овозможат увид во документацијата со која располагаат и да им ги дадат сите потребни информации.

Раководителот на службата од ставот 1 на овој член за својата работа поднесува месечен извештај до управниот одбор и полугодишен извештај до надзорниот одбор.

Член 87-б

Управниот одбор назначува Одговорно лице за сигурност на информативен систем и овозможува непречено, независно и објективно да ја извршува својата функција.

Одговорното лице за сигурност на информативниот систем за својата работа одговора пред Управниот одбор, а најмалку двапати годишно го известува Надзорниот одбор за активностите поврзани со информативната сигурност.

СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

член 88

Лицата со посебни права и одговорности се должни редовно, на секои шест месеци да дадат писмена изјава за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на банката.

Под личен интерес на лицата од ставот 1 на овој член се подразбираат и интересите на поврзаните лица со нив.

Судир меѓу личниот интерес и интересот на банката постои кога со донесувањето на одлуки, склучувањето на договори или вршење на други деловни активности се засега во материјалите или кој било друг вид на деловни или семејни интереси на лицата од ставовите 1 и 2 на овој член.

Под остварување на материјален, деловен и семеен интерес се подразбира остварување на парична или друг вид на корист, директно или индиректно, за лицата од ставовите 1 и 2 на овој член.

Лицата од ставот 1 на овој член не смеат да присуствуваат при разгледувањето и донесувањето на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на банката.

За постоење судир на интереси се дава писмена изјава и пред одржување на состанокот за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност.

Писмените изјави од ставовите 1 и 6 на овој член се доставуваат до надзорниот одбор и до Управниот одбор на банката и во неа се наведува основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на банката.

Доколку лицето од ставот 1 на овој член премолчи постоење судир на интереси, Народна банка и друго лице кое има правен интерес до надлежниот суд, во согласност со закон, може да бара поништување на правната работа.

член 89

Членовите и лицата од член 88 не смеат да учествуваат во донесување на одлуки доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење на заемен интерес или судир на интереси со лица вклучени во предметниот договор или правна работа.

За постоење на заемен интерес или судир на интереси се дава изјава пред разгледување на соодветниот предмет.

Член или лице од став еден, кое има материјален интерес или материјална врска, треба да го напушти состанокот на кој соодветниот предмет се разгледува и треба да се воздржи од гласање за било која работа во врска со тоа.

член 90

За целите од член 88 и 89, интересот се смета за материјален доколку членовите и лицата остваруваат материјална корист, односно деловни и семејни интереси или остваруваат материјална корист за друго правно лице во кое директно или индиректно се сопственици или остваруваат заеднички интерес или раководат со тоа правно лице.

член 91

Доколку членовите и лицата од членот 88, премолчат постоење на материјален интерес или конфликт на интереси во согласност со овие одредби, надлежниот суд на барање на Банката и на акционер на банката, може да го суспендира договорот или правната работа.

ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ И ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА СТАТУТОТ И НА ДРУГИТЕ АКТИ НА БАНКАТА

член 92

Општи акти на Банката се:

- Статутот на Банката,
- Правилници и други општи акти на Банката.

член 93

Предлог на општите акти, кои со овој Статут е предвидено да ги донесува Собранието на Банката, ги подготвува и утврдува Надзорниот одбор на Банката.

Надзорниот одбор на Банката може да формира работни групи за изготвување на предлог општи акти на Банката.

Надзорниот одбор го утврдува текстот на предлог Статутот, кој го доставува до Собранието на Банката на усвојување, по претходна добиена согласност од Народна банка.

Измените и дополнувањата на општите акти кои ги донесува Собранието на Банката се врши по иста постапка како и за нивното донесување.

член 94

Предлогот на општите акти, кои со овој Статут е предвидено да ги донесува Надзорниот одбор на Банката, ги подготвува и утврдува Управниот одбор на Банката.

Измените и дополнувањата на општите акти кои ги донесува Надзорниот одбор на Банката, се врши по иста постапка како и за нивното донесување.

член 95

Поединечните акти на Банката мораат да бидат во согласност со Статутот на Банката.

Поединечните акти на Банката, ги донесува соодветниот орган на Банката, во согласност со овластувањата од овој Статут и другите акти на Банката.

Управниот одбор на Банката ги донесува поединечните акти на Банката врз основа на законските овластувања, овластувањата на овој Статут и другите општи акти на Банката.

БАНКАРСКА ТАЈНА

член 96

Документите, податоците и информациите кои се стекнати при вршење на банкарски и други финансиски активности за поединечни лица и трансакции со поединечни лица, како и за депозитите на поединечни лица претставуваат банкарска тајна која банката е должа да ја заштити и чува.

член 97

Лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработените во банката, како и лицата преку давање услуги на банката имаат пристап на документите, податоците и информациите кои се стекнати при вршење на банкарски и други финансиски активности за поединечни лица и трансакции со поединечни лица, како и за депозитите на поединечни лица, се обврзани да ги чуваат, можат да ги користат исклучиво за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица.

За лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработените на Банката обврската за чување на банкарска тајна не се однесува само во случај кога со закон е пропишано објавувањето на податоците и информациите, доколку лицето дала писмена согласност за откривање на податоците и во други случаи утврдени со закон.

Обврската за чување на банкарска тајна продолжува и по престанокот на работниот однос, односно по престанокот на основот и статусот врз основа на кој е остварен пристап до податоците кои се сметаат за банкарска тајна.

ИНФОРМИРАЊЕ И ИЗВЕСТУВАЊЕ

член 98

Работењето на Банката е јавно.

Акционерите на Банката, деловните партнери, клиентите и штедачите имаат право да бидат информирани за работењето на Банката.

На секој акционер му се обезбедува право на увид во актите и другите документи во согласност со закон.

Акционерот претходно го најавува остварувањето на правото на увид на актите во Банката. Увидот се врши во посебна просторија определена од Банката.

Акционерот не може јавно да ги објавува и претставува информациите добиени преку увид во актите, освен во случаите на остварување на некое право пред надлежен суд.

Доколку акционерот кој имал пристап до информациите објави или на друг начин злоупотреби информација и со тоа причини штета на Банката, тој е одговорен пред Банката за причинетата штета.

Акционерите на Банката, клиентите и други се известуваат за работењето на Банката, преку интернет - страницата на Банката и другите форми на информирање во согласност со закон.

Со посебен општ акт се утврдуваат формата и содржината на информирањето, како и други прашања од информирањето.

Банката е должна навремено и соодветно да ја известува Народната банка, како и да доставува извештаи и податоци на утврден начин, форма, содржина и рокови за активности предвидени во законските и подзаконските прописи.

НАЧИН НА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ МЕЃУ АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА

член 99

Споровите меѓу акционерите на Банката се решаваат спогодбено со посредување на Надзорниот одбор на Банката.

Споровите меѓу акционерите на Банката кои не можат да се решаваат спогодбено ќе се решаваат пред избран или редовен суд.

СИСТЕМ НА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА И ФУНКЦИИ НА КОНТРОЛА

Член 100

Надзорниот и Управниот одбор на Банката воспоставуваат систем на внатрешна контрола којшто обезбедува ефикасно работење на Банката и во согласност со прописите, соодветно идентификување, мерење и контрола на ризиците со цел нивно намалување, оценка на ефикасноста и соодветноста на функциите на контрола и на целокупното корпоративно управување, вклучувајќи и оценка на квалитетот на системот на известување на Надзорниот и Управниот одбор, точност и навременост на информациите и податоците коишто се доставуваат до органите на Банката, до заинтересираните лица и до пошироката јавност, како и соодветни оперативни и сметководствени процедури. Надзорниот и Управниот одбор на Банката обезбедуваат целосна независност на функциите на контрола, преку:

- воспоставување соодветна организациска поставеност на функциите на контрола преку нивно меѓусебно одвојување и одвојување на активностите коишто се предмет на нивната контрола;
- именување лица надлежни за функциите на контрола коишто не се подредени на лицата надлежни за активностите коишто се предмет на нивната контрола;
- обезбедување соодветни човечки и материјални ресурси за независно, објективно и ефикасно извршување на функциите на контрола;
- поставеност на функциите која што ќе овозможи избегнување судир на интересите;

- обезбедување непречен пристап до сите вработени во Банката и до сите информации коишто се потребни за ефикасно спроведување на соодветната функција на контрола;
- воспоставување начин на наградување на лицата вклучени во извршувањето на одделните функции на контрола којшто не е поврзан со успешноста на активностите коишто се предмет на нивна контрола;
- воспоставување механизам за непречена соработка меѓу лицата вклучени во извршувањето на одделните функции на контрола и останатите вработени во Банката.

Надзорниот одбор ги уредува со посебен интерес акт надлежностите, начинот на организацијата и функционирањето на внатрешната контрола во согласност со одредбите од овој Статут.

ПОЛИТИКА ЗА НАГРАДУВАЊЕ

член 101

Со Политика за наградување за вработените во Банката, се дефинираат јасни и транспарентни правила и критериуми за определување на висината на вкупниот надоместок, а особено за јасно определување и разграничување помеѓу фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок.

Надзорниот одбор на Банката редовно ја прегледува соодветноста на Политиката за наградување и практиките за наградување, најмалку еднаш годишно. Банката ги објавува информациите поврзани со Политиката на наградување и практиките за наградување во обем и на начин како што е наведено со одредбите кои се обврзувачки за Банката

ОДГОВОРНОСТ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ОПШТЕСТВЕНИТЕ ПРАШАЊА

член 102

Банката се грижи за одржливо финансиско работење земајќи ги предвид социјалните и еколошките ризици и можности за заштита и унапредување на животната средина. Надзорниот и Управниот одбор водат сметка во мерките и стимулациите за успешност да се земат предвид релевантните прашања од животната средина и прашањата од општествен интерес.

Со интерес акт на Банката поблиску ќе се регулираат критериумите на Банката за одржливо финансиско работење и заштита на животната средина.

ПРЕСТАНУВАЊЕ НА БАНКАТА

член 103

Банката престанува со работа:

- кога Собранието на Банката ќе донесе одлука за престанок,
- кога Народна банка ќе ја одземе дозволата за основање,
- статусни промени со која Банката го губи статусот на самостојно правно лице,
- спроведување на стечајна постапка.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

член 104

Со донесување на овој Статут престанува да важи пречистениот текст на Статутот на Банката донесен на Собранието на Банката на 29.04.2025 година.

За се што не е предвидено со овој Статут, ќе се применуваат одредбите од прописите кои ја регулираат определената материја.

член 105

Автентично толкување на Статутот дава Собранието на Банката.

член 106

Овој Статут произведува правно дејство откако ќе биде запишан во трговскиот регистар.

**НАДЗОРЕН ОДБОР
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Ралица Богоева**